

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«08» серпня 2024 року

№ 60/110-р/к

справа № 385/60/55-рп/к.24

м. Київ

*Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції*

Київська міська рада прийняла рішення від 12.11.2019 № 65/7638 «Про внесення змін до Порядку розроблення, затвердження та виконання міських цільових програм **«інформація доступ до якої обмежено»**, затвердженого рішенням Київської міської ради від 29.10.2009 № 520/2589», в частині викладення вказаного порядку в новій редакції, яким передбачено умови визначення співвиконавцями міських цільових програм **«інформація доступ до якої обмежено»**, зокрема, підприємств, установ, організацій виключно комунальної власності **«інформація доступ до якої обмежено»** або господарських товариств, у статутному капіталі яких є частка комунальної власності «інформація доступ до якої обмежено», та без проведення конкурсного відбору, що не відповідає положенням Закону України «Про державні цільові програми» в частині виконання державних цільових програм щодо визначення виконавців таких програм на конкурсних засадах.

Визначення Київською міською радою співвиконавцями міських цільових програм суб'єктів господарювання виключно комунальної форми власності та без проведення конкурсного відбору може призвести до обмеження конкуренції на ринках, на яких здійснюється закупівля послуг та робіт з реалізації відповідної цільової програми **«інформація доступ до якої обмежено»**.

За результатами розгляду справи № 385/60/55-рп/к.24 такі дії Київської міської ради визнано порушенням у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринках, на яких здійснюється закупівля послуг та робіт з реалізації відповідної цільової програми **«інформація доступ до якої обмежено»**.

Київську міську раду зобов'язано припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 385/60/55-рп/к.24, розпочатої за ознаками вчинення Київською міською радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції, та подання Третього відділу досліджень і розслідувань від 09.07.2024 № 60-03/231-П з попередніми висновками у зазначеній справі,

ВСТАНОВИЛА:**1. Предмет справи**

(1) Предметом справи № 385/60/55-рп/к.24 (далі – Справа) є дії Київської міської ради, які полягають у прийнятті рішення від 12.11.2019 № 65/7638 «Про внесення змін до Порядку розроблення, затвердження та виконання міських цільових програм *«інформація доступ до якої обмежено»*», затвердженого рішенням Київської міської ради від 29.10.2009 № 520/2589», в частині викладення вказаного порядку в новій редакції, яким передбачено умови визначення співвиконавцями міських цільових програм *«інформація доступ до якої обмежено»*, зокрема, підприємств, установ, організацій виключно комунальної власності *«інформація доступ до якої обмежено»* або господарських товариств, у статутному капіталі яких є частка комунальної власності *«інформація доступ до якої обмежено»*, та без проведення конкурсного відбору, що не відповідає положенням Закону України «Про державні цільові програми» в частині виконання державних цільових програм щодо визначення виконавців таких програм на конкурсних засадах, які містять ознаки порушення, передбаченого частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринках, на яких здійснюється закупівля послуг та робіт з реалізації відповідної цільової програми *«інформація доступ до якої обмежено»*.

2. Відповідач

(2) Київська міська рада включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Ідентифікаційний код юридичної особи *«інформація доступ до якої обмежено»*, місцезнаходження: *«інформація доступ до якої обмежено»*. Вид діяльності за КВЕД *«інформація доступ до якої обмежено»*.

(3) Частиною третьою статті 140 Конституції України передбачено, що місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.

(4) Відповідно до статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

(5) Згідно із статтею 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією, цим та іншими підзаконними актами.

(6) Частиною першою статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

(7) Спеціальний статус міста Києва як столиці України, особливості здійснення виконавчої влади та місцевого самоврядування у місті відповідно до Конституції України та законів України визначено, зокрема, Законом України «Про столицю України – місто-герой Київ».

- (8) Система місцевого самоврядування у місті Києві визначена статтею 7 Закону України «Про столицю України – місто-герой Київ».
- (9) Відповідно до статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Київська міська рада входить до системи місцевого самоврядування.
- (10) Крім того, згідно із статтею 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим законом регулюються відносини, зокрема, органів місцевого самоврядування із суб'єктами господарювання, у зв'язку з економічною конкуренцією.
- (11) Таким чином, сфера застосування Закону України «Про захист економічної конкуренції» поширюється на відносини Київської міської ради із суб'єктами господарювання.

3. Процесуальні дії

- (12) Північним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) у зв'язку з надходженням листа Офісу Генерального прокурора від 21.12.2023 № 12/1/1-105340ВИХ-23 12/1/1-45006-23 (доручення Антимонопольного комітету України від 25.12.2023 № 9-01/15252; вх. Відділення від 27.12.2023 № 60-01/4240) та на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 04.01.2024 № 13-/1 (вх. Відділення від 04.01.2024 № 60-01/3К) здійснювався державний контроль за дотриманням Київською міською радою (Київською міською державною адміністрацією) (далі – Рада) вимог законодавства про захист економічної конкуренції у зв'язку із прийняттям рішення від 07.10.2021 № 2727/2768, яким затверджено Міську цільову програму використання та охорони земель *«інформація доступ до якої обмежено»* на 2022 - 2025 роки (далі – Програма).
- (13) Відділенням направлено до комунального підприємства «Київський інститут земельних відносин» (далі – КП «КІЗВ», Підприємство) вимогу про надання інформації від 05.01.2024 № 60-02/23.
- (14) КП «КІЗВ» листом від 12.01.2024 № 313-12/44 (вх. Відділення від 15.01.2024 № 60-01/149) надало відповідь на вказану вимогу.
- (15) Відділенням направлено до Ради листи про надання інформації від 08.01.2024 № 60-02/31е та від 24.01.2024 № 60-02/184е.
- (16) Відділенням направлено до Київської міської військової адміністрації лист про надання інформації від 31.01.2024 № 60-02/234е.
- (17) Департамент економіки та інвестицій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Департамент економіки та інвестицій) листами від 01.02.2024 № 050/17-454 (вх. Відділення від 01.02.2024 № 60-01/427 та від 05.02.2024 № 60-01/456) та від 09.02.2024 № 050/17-597 (вх. Відділення від 09.02.2024 № 60-01/537) надав до Відділення відповіді на вказані листи.
- (18) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 18.04.2024 № 60/55-рп/к розпочато розгляд Справи за ознаками вчинення Радою порушення, передбаченого частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринках, на яких здійснюється закупівля послуг та робіт з реалізації відповідної цільової програми *«інформація доступ до якої обмежено»*.

- (19) Листом від 22.04.2024 № 60-02/1696е (вх. Ради від 23.04.2024 № 08/15538) Раді направлено копію розпорядження про початок розгляду справи № 385/60/55-рп/к.24.
- (20) Відділенням направлено до Головного управління статистики в м. Києві лист про надання інформації від 09.05.2024 № 60-02/2065е.
- (21) Відділенням направлено до спеціалізованого комунального підприємства «Київтелесервіс» вимоги про надання інформації від 09.05.2024 № 60-02/2073е та від 10.06.2024 № 60-02/2827е.
- (22) Відділенням направлено до комунального підприємства «Київська міська лікарня ветеринарної медицини» вимогу про надання інформації від 09.05.2024 № 60-02/2074е.
- (23) Відділенням направлено до комунального некомерційного підприємства «Київський центр розвитку туризму» вимогу про надання інформації від 09.05.2024 № 60-02/2075е.
- (24) Відділенням направлено до комунальної науково-дослідної установи «Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку міста» (далі – КНДУ «НДІРоМ») вимогу про надання інформації від 09.05.2024 № 60-02/2076е.
- (25) Відділенням направлено до комунального некомерційного підприємства «Лабораторний центр» (далі – КНП «Лабораторний центр») вимогу про надання інформації від 09.05.2024 № 60-02/2077е.
- (26) Відділенням направлено до комунального підприємства «Міський магазин» вимогу про надання інформації від 09.05.2024 № 60-02/2078е.
- (27) Відділенням направлено до комунального підприємства «Київський міський бізнес-центр» (далі – КП «КМБЦ») вимогу про надання інформації від 09.05.2024 № 60-02/2080е.
- (28) Відділенням направлено до комунального підприємства «Інформатика» вимогу про надання інформації від 10.05.2024 № 60-02/2099е.
- (29) Відділенням направлено до комунального підприємства «Головний інформаційно-обчислювальний центр» вимогу про надання інформації від 10.05.2024 № 60-02/2100е.
- (30) Головне управління статистики в м. Києві листом від 20.05.2024 № 20-11/1274-24 (вх. Відділення від 21.05.2024 № 60-01/1229кі) надало відповідь на лист про надання інформації від 09.05.2024 № 60-02/2065е.
- (31) КНП «Лабораторний центр» листом від 17.05.2024 № 061/220-52 (вх. Відділення від 17.05.2024 № 60-01/1856) надало відповідь на вимогу про надання інформації від 09.05.2024 № 60-02/2077е.
- (32) КП «КМБЦ» листом від 23.05.2024 № 39 (вх. Відділення від 27.05.2024 № 60-01/1984) надало відповідь на вимогу про надання інформації від 09.05.2024 № 60-02/2080е.
- (33) КНДУ «НДІРоМ» листом від 22.05.2024 № 050/31-293 (вх. Відділення від 28.05.2024 № 60-01/1989) надало відповідь на вимогу про надання інформації від 09.05.2024 № 60-02/2076е.
- (34) Листом від 09.07.2024 № 60-02/3755е Київській міській раді було направлено копію подання від 09.07.2024 № 60-03/231-П з попередніми висновками у справі № 385/60/55-рп/к.24 (далі – Подання). Відповідно до рекомендованого повідомлення про

вручення поштового відправлення № 0690060709218 лист від 09.07.2024 № 60-02/3755є (штрихкодний ідентифікатор 0600940173849) було вручено за довіреністю 11.07.2024.

(35) Листом від 22.07.2024 № 050/05-2766 (вх. Відділення від 23.07.2024 № 60-01/2895) Департамент економіки та інвестицій надав до Відділення заперечення щодо змісту Подання.

4. Нормативно-правове регулювання

(36) Чинне законодавство не містить окремих нормативно-правових актів, які визначають засади розроблення, затвердження та виконання міських цільових програм.

(37) Водночас, частиною першою статті 8 Цивільного кодексу України передбачено, що якщо цивільні відносини не врегульовані цим кодексом, іншими актами цивільного законодавства або договором, вони регулюються тими правовими нормами цього кодексу, інших актів цивільного законодавства, що регулюють подібні за змістом цивільні відносини (аналогія закону).

(38) Як слідує з преамбули рішення Ради від 29.10.2009 № 520/2589 (із змінами, внесеними рішенням Ради від 12.11.2019 № 65/7638) Порядок розроблення, затвердження та виконання міських цільових програм *«інформація доступ до якої обмежено»* затверджено, зокрема, відповідно до положень Закону України «Про державні цільові програми».

(39) Отже, під час розроблення, затвердження та виконання міських цільових програм мають застосовуватись принципи, що є аналогічними для державних цільових програм.

(40) Засади розроблення, затвердження та виконання державних цільових програм, визначає Закон України «Про державні цільові програми».

(41) Відповідно до статті 1 Закону України «Про державні цільові програми» *державна цільова програма* – це комплекс взаємопов'язаних завдань і заходів, які спрямовані на розв'язання найважливіших проблем розвитку держави, окремих галузей економіки або адміністративно-територіальних одиниць, здійснюються з використанням коштів Державного бюджету України та узгоджені за строками виконання, складом виконавців, ресурсним забезпеченням.

(42) Державні цільові програми поділяються на:

- загальнодержавні програми економічного, науково-технічного, соціального, національно-культурного розвитку, охорони довкілля (далі – загальнодержавні програми) - це програми, які охоплюють всю територію держави або значну кількість її регіонів, мають довгостроковий період виконання і здійснюються центральними та місцевими органами виконавчої влади;
- інші програми, метою яких є розв'язання окремих проблем розвитку економіки і суспільства, а також проблем розвитку окремих галузей економіки та адміністративно-територіальних одиниць, що потребують державної підтримки.

(43) Згідно зі статтею 2 Закону України «Про державні цільові програми» метою розроблення державних цільових програм є сприяння реалізації державної політики на пріоритетних напрямках розвитку держави, окремих галузей економіки та адміністративно-територіальних одиниць; забезпечення концентрації фінансових, матеріально-технічних, інших ресурсів, виробничого та науково-технічного потенціалу, а також координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій для розв'язання найважливіших проблем.

(44) Державна цільова програма розробляється за сукупності таких умов:

- існування проблеми, розв'язання якої неможливе засобами територіального чи галузевого управління та потребує державної підтримки, координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;
- відповідності мети програми пріоритетним напрямам державної політики;
- необхідності забезпечення міжгалузевих і міжрегіональних зв'язків технологічно пов'язаних галузей та виробництв;
- наявності реальної можливості ресурсного забезпечення виконання програми.

(45) Відповідно до статті 3 Закону України «Про державні цільові програми» за своєю спрямованістю, державні цільові програми поділяються на:

- економічні, що спрямовані на розв'язання комплексних галузевих і міжгалузевих проблем виробництва, підвищення його ефективності та якісних характеристик, забезпечення ресурсозбереження, створення нових виробництв, розвиток виробничої кооперації;
- наукові, метою яких є забезпечення виконання фундаментальних досліджень у галузі природничих, суспільних і технічних наук;
- науково-технічні, що розробляються для розв'язання найважливіших науково-технічних проблем, створення принципово нових технологій, засобів виробництва, матеріалів, іншої наукоємної та конкурентоспроможної продукції;
- соціальні, що передбачають розв'язання проблем підвищення рівня та якості життя, проблем безробіття, посилення соціального захисту населення, поліпшення умов праці, розвиток охорони здоров'я та освіти;
- національно-культурні, спрямовані на розв'язання проблем національно-культурного розвитку, збереження національно-культурної спадщини, задоволення інтелектуальних та духовних потреб людини;
- екологічні, метою яких є здійснення загальнодержавних природоохоронних заходів, запобігання катастрофам екологічного характеру та ліквідація їх наслідків;
- оборонні, що розробляються з метою посилення обороноздатності держави;
- правоохоронні, спрямовані на забезпечення правоохоронної діяльності, боротьби із злочинністю та державної безпеки;
- з питань розвідувальної діяльності, з питань посилення розвідувальних спроможностей держави.

Державні цільові програми можуть бути спрямовані на розв'язання інших проблем, у тому числі регіонального розвитку, що мають державне значення.

(46) Згідно із частиною першою статті 5 Закону України «Про державні цільові програми» основними стадіями розроблення та виконання державної цільової програми є:

- ініціювання розроблення державної цільової програми, розроблення та громадське обговорення концепції програми;
- схвалення концепції програми та прийняття рішення щодо розроблення проекту програми, визначення державного замовника та строків її розроблення;
- розроблення проекту програми - визначення заходів і завдань, що пропонуються для включення до неї, а також обсягів і джерел фінансування;
- стратегічна екологічна оцінка у випадках, визначених Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- державна експертиза проекту програми;
- погодження та затвердження програми;
- **проведення конкурсного відбору виконавців заходів і завдань програми;**
- організація виконання заходів і завдань програми, здійснення контролю за їх виконанням;
- підготовка та оцінка щорічних звітів про результати виконання програми, а в разі потреби - проміжних звітів;
- підготовка та опублікування в офіційних друкованих виданнях заключного звіту про результати виконання програми.

(47) Згідно із статтею 11 Закону України «Про державні цільові програми» державна цільова програма виконується шляхом здійснення її заходів і завдань органами державної влади, а також виконавцями, передбаченими цією програмою.

(48) Державний замовник самостійно здійснює заходи і завдання, передбачені державною цільовою програмою, або за необхідності укладає договір (контракт) в порядку, встановленому законодавством.

(49) Виконавцями державної цільової програми можуть бути підприємства, установи та організації незалежно від форм власності, що визначаються державним замовником для виконання заходів і завдань програми на конкурсних засадах.

(50) Частиною першою статті 15 Закону України «Про державні цільові програми» передбачено, що розроблення та виконання державної цільової програми здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України, а також інших джерел, передбачених законом.

(51) Постановою Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 106 затверджено Порядок розроблення та виконання державних цільових програм (далі – Порядок № 106).

(52) Відповідно до пункту 37 Порядку № 106 **виконавцями заходів державних цільових програм можуть бути підприємства, установи та організації незалежно від форми власності.**

(53) Згідно з абзацом першим пункту 38 Порядку № 106 відбір виконавців заходів програми здійснюється відповідно до Закону України «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти» (втратив чинність з 02.04.2008).

(54) Відповідно до пункту 39 Порядку № 106 для кожного заходу **може бути визначено кілька виконавців.**

(55) Згідно із пунктом 22 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються питання затвердження програм соціально-економічного та культурного розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць, цільових програм з інших питань місцевого самоврядування.

(56) Відповідно до статті 2 Земельного кодексу України *земельні відносини* – це суспільні відносини щодо володіння, користування і розпорядження землею. Суб'єктами земельних відносин є громадяни, юридичні особи, органи місцевого самоврядування та органи державної влади. Об'єктами земельних відносин є землі в межах території України, земельні ділянки та права на них, у тому числі на земельні частки (паї).

(57) Статтею 3 Земельного кодексу України передбачено, що земельні відносини регулюються Конституцією України, цим кодексом, а також прийнятими відповідно до них нормативно-правовими актами.

(58) Згідно із статтею 12 Земельного кодексу України до повноважень сільських, селищних, міських рад у галузі земельних відносин належить:

- розпорядження землями комунальної власності, територіальних громад;
- передача земельних ділянок комунальної власності у власність громадян та юридичних осіб відповідно до цього кодексу;
- надання земельних ділянок у користування із земель комунальної власності відповідно до цього кодексу;

- вилучення земельних ділянок комунальної власності із постійного користування відповідно до цього кодексу;
- викуп земельних ділянок приватної власності для суспільних потреб відповідних територіальних громад сіл, селищ, міст;
- організація землеустрою;
- обмеження, тимчасова заборона (зупинення) використання земель громадянами і юридичними особами у разі порушення ними вимог земельного законодавства;
- підготовка висновків щодо вилучення (викупу) та надання земельних ділянок відповідно до цього Кодексу;
- встановлення та зміна меж районів у містах з районним поділом;
- інформування населення щодо вилучення (викупу), надання земельних ділянок;
- встановлення та зміна меж сіл, селищ;
- внесення до Кабінету Міністрів України пропозицій щодо встановлення і зміни меж сіл, селищ, міст у випадках, передбачених законом;
- вирішення земельних спорів;
- вирішення інших питань у галузі земельних відносин відповідно до закону.

(59) Відповідно до частини першої статті 83 Земельного кодексу України землі, які належать на праві власності територіальним громадам, є комунальною власністю.

(60) Згідно з частиною другою статті 83 Земельного кодексу України у комунальній власності перебувають:

- усі землі в межах населених пунктів, крім земельних ділянок приватної та державної власності;
- земельні ділянки, на яких розташовані будівлі, споруди, інші об'єкти нерухомого майна комунальної власності незалежно від місця їх розташування;
- землі та земельні ділянки за межами населених пунктів, що передані або перейшли у комунальну власність із земель державної власності відповідно до закону.

(61) Відповідно до статті 16 Закону України «Про землеустрій» до повноважень Київської і Севастопольської міських рад у сфері землеустрою на їх території належать:

- а) розробка, затвердження і реалізація цільових програм, схем та проектів землеустрою щодо використання та охорони земель;
- б) організація здійснення землеустрою, проведення інвентаризації земель та земельних ділянок усіх форм власності;
- в) організація та здійснення державного контролю за використанням та охороною земель у межах та порядку, встановлених законом;
- г) інформування населення про заходи, передбачені землеустроєм;
- д) вирішення інших питань у сфері землеустрою відповідно до закону.

(62) Згідно із частиною другою статті 178 Земельного кодексу України програми використання та охорони земель міст Києва і Севастополя розробляються Київською і Севастопольською міськими державними адміністраціями та затверджуються відповідними радами.

(63) Відповідно до частини шостої статті 136 Земельного кодексу України закупівля послуг з виконання робіт із землеустрою, оцінки земель у процесі підготовки лотів до продажу земельних ділянок державної чи комунальної власності або прав на них (оренди, суборенди, суперфіцію, емфітевзису) на земельних торгах здійснюється в порядку, визначеному законодавством про здійснення державних закупівель.

(64) Згідно із статтею 27 Закону України «Про землеустрій» замовники документації із землеустрою зобов'язані проводити відповідно до закону на конкурсній основі відбір розробників документації із землеустрою, що розробляється за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів.

(65) Правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави, територіальних громад та об'єднаних територіальних громад визначає Закон України «Про публічні закупівлі». Метою цього закону є забезпечення ефективного та прозорого здійснення закупівель, створення конкурентного середовища у сфері публічних закупівель, запобігання проявам корупції у цій сфері, розвиток добросовісної конкуренції.

(66) Статтею 1 Закону України «Про публічні закупівлі» передбачено, що:

- *предмет закупівлі* – товари, роботи чи послуги, що закуповуються замовником у межах єдиної процедури закупівлі або в межах проведення спрощеної закупівлі, щодо яких учасникам дозволяється подавати тендерні пропозиції/пропозиції або пропозиції на переговорах (у разі застосування переговорної процедури закупівлі). Предмет закупівлі визначається замовником у порядку, встановленому Уповноваженим органом, із застосуванням Єдиного закупівельного словника, затвердженого у встановленому законодавством порядку;
- *послуги* – будь-який предмет закупівлі, крім товарів і робіт, зокрема транспортні послуги, освоєння технологій, наукові дослідження, науково-дослідні або дослідно-конструкторські розробки, медичне та побутове обслуговування, найм (оренда), лізинг, а також фінансові та консультативні послуги, поточний ремонт, поточний ремонт з розробленням проектною документації.

(67) Відповідно до статті 5 Закону України «Про публічні закупівлі» закупівлі здійснюються за такими принципами:

- добросовісна конкуренція серед учасників;
- максимальна економія, ефективність та пропорційність;
- відкритість та прозорість на всіх стадіях закупівель;
- недискримінація учасників та рівне ставлення до них;
- об'єктивне та неупереджене визначення переможця процедури закупівлі/спрощеної закупівлі;
- запобігання корупційним діям і зловживанням.

(68) Згідно з пунктом 1 частини першої статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі» до замовників, які здійснюють закупівлі відповідно до цього закону, належать органи державної влади (орган законодавчої, органи виконавчої, судової влади), та правоохоронні органи держави, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, об'єднання територіальних громад.

(69) Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про публічні закупівлі» положення цього закону застосовується до замовників, за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень, а робіт – 1,5 мільйонів гривень.

(70) Згідно із абзацом першим частини десятої статті 3 Закону України «Про публічні закупівлі» забороняється придбання товарів, робіт і послуг до/без проведення процедур закупівель/спрощених закупівель, визначених цим законом, та укладення договорів про закупівлю, які передбачають оплату замовником товарів, робіт і послуг до/без проведення процедур закупівель/спрощених закупівель, визначених цим законом.

5. Обставини справи

(71) Відповідно до пункту 2 частини другої статті 25 Закону України «Про столицю України – місто-герой Київ» органи місцевого самоврядування та органи виконавчої влади міста Києва в межах своєї компетенції, встановленої законодавством України, забезпечують,

зокрема, участь органів виконавчої влади та місцевого самоврядування області в розробленні та реалізації спільних проєктів, цільових програм розвитку тощо.

(72) Рішенням Київської міської ради від 12.11.2019 № 65/7638 внесено зміни до Порядку розроблення, затвердження та виконання міських цільових програм **«інформація доступ до якої обмежено»**, затвердженого рішенням Київської міської ради від 29.10.2009 № 520/2589, виклавши його в новій редакції (далі – Порядок).

(73) Згідно із пунктом 1 розділу I Порядку цей порядок розроблено відповідно до основних принципів розроблення державних цільових програм, визначених у Законі України «Про державні цільові програми», Бюджетного кодексу України, а також з урахуванням положень Стратегії розвитку міста Києва до 2025 року, затвердженої рішенням Київської міської ради від 15.12.2011 № 824/7060 (у редакції рішення Київської міської ради від 06.07.2017 № 724/2886).

(74) Порядок розроблено з метою встановлення єдиного порядку розроблення міських цільових програм у «інформація доступ до якої обмежено», моніторингу та звітності про їх виконання (пункт 2 розділу I Порядку).

(75) За визначенням термінів, наведених у пункті 3 розділу I Порядку, зокрема:

- *міська цільова програма* (далі – програма) – це сукупність взаємопов'язаних завдань і заходів, узгоджених за строками та ресурсним забезпеченням з усіма задіяними виконавцями, спрямованих на розв'язання найактуальніших проблем розвитку міста Києва, або окремих галузей економіки чи соціальної сфери міста, реалізація яких здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, бюджету міста Києва та інших джерел фінансування, передбачених законодавством України, і є середньостроковим інструментом досягнення цілей Стратегії розвитку міста Києва та інших стратегічних документів;
- *завдання програми* – сукупність конкретних заходів, які планується здійснити протягом певного періоду і які повинні забезпечити досягнення цілей програми;
- *заходи програми* – конкретні дії, спрямовані на виконання завдань програми, з визначенням необхідних для їх реалізації обсягів та джерел фінансування, відповідальних виконавців і співвиконавців;
- *розробник проєкту програми* – профільний структурний підрозділ виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) самостійно або спільно з іншим ініціатором розроблення програми;
- *відповідальний виконавець програми* – профільний структурний підрозділ виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), який є головним розпорядником бюджетних коштів, передбачених на реалізацію основних або всіх заходів програми, та реалізовує заходи програми;
- *співвиконавець програми* – структурний підрозділ виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), районна в місті Києві державна адміністрація, територіальний орган центрального органу виконавчої влади, підприємство, установа, організація комунальної власності територіальної громади міста Києва або господарське товариство, у статутному капіталі якого є частка комунальної власності територіальної громади міста Києва, який реалізовує або бере участь у реалізації певних заходів програми, а також є підзвітним відповідальному виконавцю програми під час її виконання.

(76) Відповідно до пункту 4.2.1 розділу I Порядку паспорт програми готується за формою згідно з додатком 1 до Порядку і повинен містити у стислому вигляді загальну характеристику програми (назву, мету, оперативні цілі, визначені Стратегією розвитку міста Києва та іншими стратегічними документами, на досягнення яких спрямована програма, посилання на розпорядчий документ про підготовку проєкту програми, розробника проєкту програми, відповідального виконавця та співвиконавців програми, строки виконання, обсяги та джерела фінансування загальні та за роками виконання програми).

(77) Згідно з пунктом 4.5 розділу III Порядку відповідальний виконавець програми щороку здійснює обґрунтовану оцінку результатів виконання програми та, у разі потреби, розробляє пропозиції щодо доцільності продовження тих чи інших заходів, включення додаткових заходів і завдань, уточнення результативних показників та індикаторів програми, обсягів і джерел фінансування, переліку співвиконавців, строків виконання програми та окремих її завдань і заходів тощо.

(78) Тобто, всупереч вимогам чинного законодавства положеннями Порядку **не передбачено, що виконавцями/співвиконавцями заходів міських цільових програм «інформація доступ до якої обмежено» можуть бути, зокрема, суб'єкти господарювання незалежно від форм власності, визначені на конкурсних засадах.**

(79) Наслідком наведеної обставини є факти визначення Київською міською радою співвиконавцями міських цільових програм «інформація доступ до якої обмежено» суб'єктів господарювання комунальної форми власності не на конкурсних засадах.

(80) Так, рішенням Київської міської ради від 07.10.2021 № 2727/2768 затверджено Програму.

(81) Відповідно до паспорту Програми метою цієї програми є зростання ролі земельних ресурсів та підвищення ефективності використання, забезпечення комплексного розвитку земельних відносин, які повною мірою сприятимуть задоволенню соціально-економічних потреб населення і формуванню високоякісного екологічного середовища міста.

(82) Розробником та відповідальним виконавцем Програми є Департамент земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

(83) Єдиним співвиконавцем Програми, на якого покладено практичну реалізацію визначених нею заходів, визначено КП «КІЗВ».

(84) Строк реалізації Програми 2022 - 2025 роки.

(85) Обсяги фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, наведено у таблиці 1.

Таблиця 1
«інформація доступ до якої обмежено».

(86) Розділом VI Програми «Перелік завдань і заходів програми, результативних показників програми» передбачено наступний перелік завдань і заходів цієї програми (див. таблицю 2).

Таблиця 2
«інформація доступ до якої обмежено».

(87) Відповідно до пунктів 1.1 та 1.2 статуту КП «КІЗВ», затвердженого рішенням Київської міської ради від 26.12.2002 № 211/371 та розміщеного на вебсайті Підприємства за посиланням https://kizv.gov.ua/docs/Статут_сканкопія.pdf (далі – Статут Підприємства), КП «КІЗВ» створене рішенням Київської міської ради від 19.12.2002 № 166/326 «Про створення комунального підприємства «Київський інститут земельних відносин», засноване на комунальній власності «інформація доступ до якої обмежено» і підпорядковується Головному управлінню земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) [наразі Департаменту земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)]. Засновником Підприємства є Київська міська рада.

(88) Згідно з пунктом 2.1 Статуту Підприємства КП «КІЗВ» здійснює свою діяльність з метою розвитку земельних відносин, ефективного використання земельних ресурсів, збільшення їх ролі в соціально-економічному розвитку міста. Діяльність Підприємства полягає у виконанні науково-дослідних, дослідно-конструкторських, дослідно-технологічних, спеціальних та інших робіт у галузі ведення державного земельного кадастру, землеустрою та моніторингу земель з використанням новітніх інформаційних технологій.

(89) Відповідно до інформації, розміщеної на вебсайті Підприємства за посиланням <https://kizv.gov.ua/0.php>, КП «КІЗВ» реалізує мету своєї діяльності, зокрема, шляхом:

- **«інформація доступ до якої обмежено».**

(90) Як вбачається із відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, одними з видів діяльності КП «КІЗВ» є **«інформація доступ до якої обмежено»** (код за КВЕД **«інформація доступ до якої обмежено»**) (основний) та **«інформація доступ до якої обмежено»** (код за КВЕД **«інформація доступ до якої обмежено»**).

(91) Отже, КП «КІЗВ» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

(92) Листом від 12.01.2024 № 313-12/44 (вх. Відділення від 15.01.2024 № 60-01/149) КП «КІЗВ» повідомило Відділенню, що на виконання завдань Програми, на підставі укладених з Департаментом земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) договорів (зокрема договору на виконання заходу з виконання комплексу робіт з експертної грошової оцінки та обстеження зелених насаджень на земельних ділянках, які плануються для продажу на земельних торгах (аукціонах) від 26.04.2023 № МЦП – 4.2) та в межах доведеного фінансування **Підприємством виконуються такі заходи Програми:**

- розробка технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель та наповнення Державного і міського земельного кадастру;
- адміністрування інформаційних систем (у тому числі міського земельного кадастру);
- виконання комплексу робіт з експертної грошової оцінки земельних ділянок, які плануються для викупу власниками нерухомого майна;
- виконання комплексу робіт з експертної грошової оцінки та обстеження зелених насаджень на земельних ділянках, які плануються для продажу на земельних торгах (аукціонах);
- виконання вишукувальних робіт при здійсненні моніторингу земель та контролю за їх використанням і охороною.

(93) При цьому Підприємство зазначило, що потенційними конкурентами КП «КІЗВ» з виконання Програми комплексно є всі суб'єкти господарювання, які відповідають критеріям визначення одержувача для здійснення заходів бюджетної програми, наведеним у пункті 9 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228.

(94) Потенційними конкурентами КП «КІЗВ» з виконання окремих заходів Програми є всі суб'єкти господарювання, які відповідно до законодавства України, зокрема Земельного кодексу України, Законів України «Про землеустрій», «Про оцінку земель» тощо, мають право виконувати відповідні види робіт та послуг.

(95) При цьому, за наявною у Відділенню інформацією з відкритих джерел у мережі Інтернет (<https://youcontrol.market/>), з основним видом діяльності - **«інформація доступ до якої обмежено»** (код за КВЕД **«інформація доступ до якої обмежено»**):

- в Україні налічується **19 873 суб'єктів господарювання**, з яких 9 279 є компаніями (товариствами з обмеженою відповідальністю, приватними підприємствами тощо), а 10 594 є фізичними особами-підприємцями;
- в **«інформація доступ до якої обмежено»** налічується **4 366 суб'єктів господарювання**, з яких 2 645 є компаніями (товариствами з обмеженою відповідальністю, приватними підприємствами тощо), а 1 721 є фізичними особами-підприємцями, зокрема:
 - товариство з обмеженою відповідальністю «Прогрестех-Україна» (ідентифікаційний код юридичної особи **«інформація доступ до якої обмежено»**);
 - товариство з обмеженою відповідальністю «Вестас Юкрейн» (ідентифікаційний код юридичної особи **«інформація доступ до якої обмежено»**);
 - товариство з обмеженою відповідальністю «Прогрестех-Україна» (ідентифікаційний код юридичної особи **«інформація доступ до якої обмежено»**);
 - товариство з обмеженою відповідальністю «АК інжиніринг» (ідентифікаційний код юридичної особи **«інформація доступ до якої обмежено»**);
 - товариство з обмеженою відповідальністю «Вікоіл ЛТД» (ідентифікаційний код юридичної особи **«інформація доступ до якої обмежено»**),
 які є потенційними конкурентами КП «КІЗВ» із виконання завдань Програми (**«інформація доступ до якої обмежено»** тощо) та, відповідно, могли прийняти участь у конкурсному відборі для надання таких послуг **«інформація доступ до якої обмежено»**, оскільки жодним нормативно-правовим актом не встановлено обмежень щодо надання вказаних послуг.

(96) Водночас, листом від 20.05.2024 № 20-11/1274-24 (вх. Відділення від 21.05.2024 № 60-01/1229кі) Головне управління статистики в м. Києві надало до Відділення [інформацію щодо загальної кількості суб'єктів господарювання, які протягом 2021 року здійснювали діяльність на ринку **«інформація доступ до якої обмежено»** (код за КВЕД **«інформація доступ до якої обмежено»**) у **«інформація доступ до якої обмежено»** (див. таблицю 3), а також інформацію щодо загального обсягу ринку діяльності **«інформація доступ до якої обмежено»** (код за КВЕД **«інформація доступ до якої обмежено»**) у **«інформація доступ до якої обмежено»** протягом 2021 року (див. таблицю 4). При цьому, Головне управління статистики в м. Києві зазначило, що беручи до уваги Закони України «Про правовий режим воєнного стану», «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану та стану війни», Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», та, ураховуючи ситуацію, що склалася у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, органи державної статистики призупинили оприлюднення статистичної інформації починаючи з даних за лютий 2022 року за винятком індексу споживчих цін (ІСЦ), попередньої оцінки ВВП, окремої інформації за періоди 2022 - 2024 років, а також за 2021 рік і попередні періоди, яка розміщується на офіційному вебсайті Головного управління статистики **«інформація доступ до якої обмежено»** (**«інформація доступ до якої обмежено»**).

Таблиця 3
«інформація доступ до якої обмежено».

Таблиця 4
«інформація доступ до якої обмежено».

(97) Також, згідно з пунктом 4 Положення про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру (Держгеокадастр), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 № 15 (із змінами), Держгеокадастр:

- веде Державний реєстр сертифікованих інженерів-землевпорядників і Державний реєстр сертифікованих інженерів-геодезистів та видає витяги із зазначених реєстрів;
- веде Державний реєстр оцінювачів з експертної грошової оцінки земельних ділянок, які отримали кваліфікаційне свідоцтво, видає витяги з нього.

- (98) Станом на 07.10.2021 (дату затвердження Київською міською радою Програми):
- в Державному реєстрі сертифікованих інженерів-землевпорядників (<https://data.gov.ua/dataset/f5e3730e-0196-452a-8d43-746825e4dfbb>) було зазначено **5 822 інженера-землевпорядника**;
 - в Державному реєстрі сертифікованих інженерів-геодезистів (<https://data.gov.ua/dataset/6130efbe-eceb-4f78-beb6-3152dd3d8c36>) було зазначено **1 590 інженерів-геодезистів**;
 - в Державному реєстрі оцінювачів з експертної грошової оцінки земельних ділянок (<https://data.gov.ua/dataset/0bf49f6b-c986-433d-8dbe-777b7fdebb88>) було зазначено **2 772 оцінювача**.

(99) Крім того, Підприємство повідомило, що для виконання комплексу робіт з **«інформація доступ до якої обмежено»**, які плануються для продажу на земельних торгах (аукціонах), КП «КІЗВ» на підставі пункту 4.2.2 договору від 26.04.2023 № 4.2, укладеного з Департаментом, залучено до **«інформація доступ до якої обмежено»**, які плануються для продажу на земельних торгах (аукціонах) київське комунальне об'єднання зеленого будівництва та експлуатації зелених насаджень міста «Київзеленбуд» (далі – КО «Київзеленбуд», Об'єднання).

(100) КО «Київзеленбуд» було залучено до виконання заходу з виконання комплексу робіт з **«інформація доступ до якої обмежено»**, які плануються для продажу на земельних торгах (аукціонах), на підставі укладених з КП «КІЗВ» договорів від 17.08.2023 № 153/0373-ВО, від 17.08.2023 № 153/0374-ВО, від 17.08.2023 № 153/0375-ВО, від 17.08.2023 № 153/0376-ВО, від 12.10.2023 № 180/0468-ВО, від 12.10.2023 № 180/0470-ВО, від 12.10.2023 № 180/0471-ВО, від 12.10.2023 № 180/0472-ВО (далі разом – Договори). На підтвердження наведеного Підприємство надало до Відділення копії Договорів, актів **«інформація доступ до якої обмежено»**).

(101) Також КП «КІЗВ» зазначило, що згідно з Порядком видалення зелених насаджень на території **«інформація доступ до якої обмежено»**, затвердженим рішенням Київської міської ради від 27.10.2011 № 384/6600 (далі – Порядок № 384/6600), обстеження зелених насаджень, що підлягають видаленню, здійснюється постійно діючою комісією з питань визначення стану зелених насаджень та їх відновної вартості (далі – Комісія) на підставі звернення, що подається заявником до КО «Київзеленбуд».

(102) Згідно із пунктом 6 Порядку № 384/6600 робочим органом, який забезпечує діяльність Комісії в частині надання послуг із обстеження зелених насаджень, нарахування відновної вартості, оформлення акту обстеження, є КО «Київзеленбуд».

(103) Таким чином, за інформацією КП «КІЗВ», єдиним суб'єктом господарювання, який у відповідності до Порядку № 384/6600 надає послуги з **«інформація доступ до якої обмежено»** на території **«інформація доступ до якої обмежено»**, є КО «Київзеленбуд».

(104) Відповідно до пункту 1.1 статуту КО «Київзеленбуд», затвердженого розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 18.01.2002 № 63 (із змінами) та розміщеного на вебсайті Об'єднання за посиланням <https://kyivzelenbud.com/about/open-data/zakonodavcha-baza/statut/> (далі – Статут Об'єднання), КО «Київзеленбуд» засноване на комунальній власності **«інформація доступ до якої обмежено»** і підпорядковується Департаменту міського благоустрою та збереження природного середовища виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) [наразі Департаменту територіального контролю міста Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)]. Об'єднання є правонаступником Київського державного комунального об'єднання зеленого будівництва «Київзеленбуд». Засновником та власником КО «Київзеленбуд» є територіальна громада міста Києва, від імені якої виступає Київська міська рада.

(105) Згідно з пунктами 1.2 та 1.3 Статуту Об'єднання КО «Київзеленбуд» є територіальним об'єднанням підприємств зеленого будівництва та експлуатації зелених насаджень міста, що виконують комплекс робіт із зеленого будівництва, утримання зелених насаджень, що закріплені за підприємствами на праві господарського відання, технічного нагляду за зеленими насадженнями міста, закріпленими та підконтрольними їм, вирощування та реалізації садивного матеріалу декоративних дерев та кущів, квіткової та овочевої продукції, насіння газонних трав, надання послуг замовникам в озелененні та благоустрою території, виробництві та реалізації товарів народного споживання і деревини та таке інше. Об'єднання є виробничо-господарським комплексом в галузі зеленого будівництва та експлуатації зелених насаджень, який здійснює свою діяльність в інтересах держави, територіальної громади **«інформація доступ до якої обмежено»**, підприємств, що входять до його складу, на принципах господарського розрахунку, економічної заінтересованості.

(106) Відповідно до пунктів 3.1 та 3.2 Статуту Об'єднання КО «Київзеленбуд» створене з метою забезпечення виконання комплексу робіт із зеленого будівництва, перерахованих у пункті 1.2 цього статуту. Предметом діяльності КО «Київзеленбуд» є:

- створення нових зелених насаджень в місті шляхом улаштування газонів, посадки дерев та кущів, квітникових композицій на об'єктах будівництва та експлуатації;
- експлуатаційне утримання, капітальний та поточний ремонт зелених насаджень загального користування (парки, сквери, бульвари, вуличні насадження), громадських вбиралень, що закріплені за комунальними підприємствами по утриманню зелених насаджень районів міста на праві господарського відання;
- будівництво та реконструкція парків, скверів;
- виконання комплексу озеленувальних робіт на об'єктах нового будівництва, реконструкції та капітальних ремонтів;
- організація ведення лісового господарства та розсадницької справи;
- організація виставок квітів, вирощування, закупівля і реалізація садивного матеріалу дерев і кущів, насіння газонних трав, рослинного ґрунту, квіткової продукції;
- організація проектування об'єктів благоустрою та озеленення парків, скверів, бульварів, інших об'єктів зеленого господарства, експлуатаційної діяльності та соціально-культурного призначення;
- впровадження технологічних і технічних досягнень науки в зелене господарство міста;
- господарське відання щодо ресурсів рослинного ґрунту, що заготовляється в межах міської смуги і міської забудови та передається КО «Київзеленбуд» для використання його за призначенням.

(107) Як вбачається із відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності КО «Київзеленбуд» є **«інформація доступ до якої обмежено»** (код за КВЕД **«інформація доступ до якої обмежено»**).

(108) Отже, КО «Київзеленбуд» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

(109) При цьому, за наявною у Відділення інформацією з відкритих джерел у мережі Інтернет (<https://youcontrol.market/>), з основним видом діяльності - **«інформація доступ до якої обмежено»** (код за КВЕД **«інформація доступ до якої обмежено»**):

- в Україні налічується **2 478 суб'єктів господарювання**, з яких 922 є компаніями (товариствами з обмеженою відповідальністю, приватними підприємствами тощо), а 1 556 є фізичними особами-підприємцями;
- в **«інформація доступ до якої обмежено»** налічується **447 суб'єктів господарювання**, з яких 231 є компаніями (товариствами з обмеженою відповідальністю, приватними підприємствами тощо), а 216 є фізичними особами-підприємцями, зокрема:
 - товариство з обмеженою відповідальністю «Топіар» (ідентифікаційний код

юридичної особи *«інформація доступ до якої обмежено»*);

- товариство з обмеженою відповідальністю «Ландшафтний дизайн Про» (ідентифікаційний код юридичної особи *«інформація доступ до якої обмежено»*);

- товариство з обмеженою відповідальністю «Грассер» (ідентифікаційний код юридичної особи *«інформація доступ до якої обмежено»*);

- товариство з обмеженою відповідальністю «Астеріс Трейд» (ідентифікаційний код юридичної особи *«інформація доступ до якої обмежено»*),

які є потенційними конкурентами КО «Київзеленбуд» із виконання завдань Програми (*«інформація доступ до якої обмежено»*) та, відповідно, могли прийняти участь у конкурсному відборі для надання таких послуг в *«інформація доступ до якої обмежено»*, оскільки жодним нормативно-правовим актом не встановлено обмежень щодо надання вказаних послуг.

(110) Водночас, листом від 20.05.2024 № 20-11/1274-24 (вх. Відділення від 21.05.2024 № 60-01/1229кі) Головне управління статистики у м. Києві надало до Відділення [інформацію щодо загальної кількості суб'єктів господарювання, які протягом 2021 року здійснювали діяльність на ринку *«інформація доступ до якої обмежено»* (код за КВЕД *«інформація доступ до якої обмежено»*) у *«інформація доступ до якої обмежено»* (див. таблицю 5), а також інформацію щодо загального обсягу ринку *«інформація доступ до якої обмежено»* (код за КВЕД *«інформація доступ до якої обмежено»*) у *«інформація доступ до якої обмежено»* протягом 2021-2024 року (див. таблицю 6). При цьому, Головне управління статистики у м. Києві зазначило, що беручи до уваги Закони України «Про правовий режим воєнного стану», «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану та стану війни», Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», та, ураховуючи ситуацію, що склалася у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, органи державної статистики призупинили оприлюднення статистичної інформації починаючи з даних за лютий 2022 року за винятком індексу споживчих цін (ІСЦ), попередньої оцінки ВВП, окремої інформації за періоди 2022 - 2024 років, а також за 2021 рік і попередні періоди, яка розміщується на офіційному вебсайті Головного управління статистики у м. Києві (*«інформація доступ до якої обмежено»*).

Таблиця 5
«інформація доступ до якої обмежено».

Таблиця 6
«інформація доступ до якої обмежено».

(111) Необхідно зазначити, що суб'єктами господарювання **комунального сектора економіки** є суб'єкти, що діють на основі лише комунальної власності, а також суб'єкти, у статутному капіталі яких частка комунальної власності перевищує п'ятдесят відсотків чи становить величину, яка забезпечує органам місцевого самоврядування право вирішального впливу на господарську діяльність цих суб'єктів (частина третя статті 24 Господарського кодексу України).

(112) Комунальне унітарне підприємство утворюється компетентним органом місцевого самоврядування в розпорядчому порядку на базі відокремленої частини комунальної власності і входить до сфери його управління. Орган, до сфери управління якого входить комунальне унітарне підприємство, є представником власника - відповідної територіальної громади і виконує його функції у межах, визначених цим Кодексом та іншими законодавчими актами (частина перша та друга статті 78 Господарського кодексу України).

(113) В той же час, суб'єкт господарювання – юридична особа **незалежно від організаційно-правової форми та форми власності** чи фізична особа, що здійснює

діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, пов'язаних відносинами контролю. Суб'єктами господарювання визнаються також органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю в частині їх діяльності з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншої господарської діяльності. Господарською діяльністю не вважається діяльність фізичної особи з придбання товарів народного споживання для кінцевого споживання (стаття 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

(114) Учасниками відносин у сфері господарювання є суб'єкти господарювання, споживачі, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, наділені господарською компетенцією, а також громадяни, громадські та інші організації, які виступають засновниками суб'єктів господарювання чи здійснюють щодо них організаційно-господарські повноваження на основі відносин власності (стаття 2 Господарського кодексу України).

(115) Разом з тим, визначення КП «КІЗВ» співвиконавцем Програми, на якого покладено практичну реалізацію визначених нею заходів, було здійснено Київською міською радою не на конкурсних засадах.

6. Кваліфікація дій відповідача та висновки у справі

(116) Визначення Київською міською радою співвиконавцями міських цільових програм суб'єктів господарювання виключно комунальної форми власності та без проведення конкурсного відбору може призвести до обмеження конкуренції на ринках, на яких здійснюється закупівля послуг та робіт з реалізації відповідної цільової програми у **«інформація доступ до якої обмежено»**.

(117) Наведені обставини стали можливими внаслідок внесення рішенням Київської міської ради від 12.11.2019 № 65/7638 змін до Порядку, виклавши його у новій редакції, яким передбачено умови визначення співвиконавців міських цільових програм у **«інформація доступ до якої обмежено»**, зокрема, підприємств, установ, організацій комунальної власності територіальної громади **«інформація доступ до якої обмежено»** або господарських товариств, у статутному капіталі яких є частка комунальної власності територіальної громади **«інформація доступ до якої обмежено»**.

(118) Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

(119) Згідно із статтею 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

(120) Статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність.

(121) Відповідно до статті 42 Конституції України кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності.

(122) Згідно із частиною третьою статті 18 Господарського кодексу України органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють

окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством. Законом можуть бути встановлені винятки з цього правила з метою забезпечення національної безпеки, оборони чи інших загальносуспільних інтересів.

(123) Відповідно до частини четвертої статті 24 Господарського кодексу України законом можуть бути встановлені особливості здійснення антимонопольно-конкурентної політики щодо комунального сектора економіки.

(124) Згідно з частинами першою та другою статті 25 Господарського кодексу України держава підтримує конкуренцію як змагання між суб'єктами господарювання, що забезпечує завдяки їх власним досягненням здобуття ними певних економічних переваг, внаслідок чого споживачі та суб'єкти господарювання отримують можливість вибору необхідного товару і при цьому окремі суб'єкти господарювання не визначають умов реалізації товару на ринку. Органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.

(125) Вчиняючи певні дії (ухвалюючи відповідні рішення), органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень (дискреційних повноважень) повинні враховувати положення статті 25 Господарського кодексу України та сприяти розвитку конкуренції, не допускаючи порушення антимонопольного законодавства.

(126) Частиною першою статті 31 Господарського кодексу України передбачено, що дискримінацією суб'єктів господарювання органами влади у цьому Кодексі визнається, зокрема, обмеження прав суб'єктів господарювання щодо придбання та реалізації товарів.

(127) Окрім того, право органів місцевого самоврядування на вільне прийняття рішень з питань, віднесених до її компетенції, відповідає обов'язок останніх у прийнятті цих рішень дотримуватись й прав інших осіб.

(128) Згідно із статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» *економічна конкуренція (конкуренція)* – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

(129) При цьому, під *обмеженням конкуренції* розуміють обмеження індивідуальної свободи суб'єктів господарювання визначати власну ринкову поведінку, що впливає на зниження ефективності функціонування системи вільного ринку.

(130) Так, внаслідок прийняття рішення від 12.11.2019 № 65/7638 Радою було обмежено можливість суб'єктів господарювання конкурувати між собою за право бути визначеними співвиконавцями заходів цільових програм у *«інформація доступ до якої обмежено»* шляхом участі у відповідному конкурсному відборі.

(131) При цьому, відсутність конкурентних умов відбору співвиконавців цільових програм у *«інформація доступ до якої обмежено»* може призвести до негативних наслідків для конкуренції на ринках, на яких здійснюється закупівля послуг та робіт з реалізації цільових програм у *«інформація доступ до якої обмежено»*, зокрема, для тих суб'єктів господарювання, які є потенційними конкурентами на зазначених ринках, але обмежені у доступі до реалізації певних заходів таких програм.

(132) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, у тому числі, органами місцевого самоврядування.

(133) Згідно з частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

(134) Виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися завдяки саме власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.

(135) У свою чергу, недотримання зазначених принципів може призвести до обмеження конкуренції та, відповідно, до не здійснення органами місцевого самоврядування заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснення яких є одним із заходів, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.

(136) Отже, органи місцевого самоврядування повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на відповідних товарних ринках.

(137) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

(138) Згідно з пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

(139) Таким чином, дії Київської міської ради, які полягають у прийнятті рішення від 12.11.2019 № 65/7638 «Про внесення змін до Порядку розроблення, затвердження та виконання міських цільових програм у **«інформація доступ до якої обмежено»**, затвердженого рішенням Київської міської ради від 29.10.2009 № 520/2589», в частині викладення вказаного порядку в новій редакції, яким передбачено умови визначення співвиконавцями міських цільових програм у **«інформація доступ до якої обмежено»**, зокрема, підприємств, установ, організацій виключно комунальної власності територіальної громади **«інформація доступ до якої обмежено»** або господарських товариств, у статутному капіталі яких є частка комунальної власності територіальної громади **«інформація доступ до якої обмежено»**, та без проведення конкурсного відбору,

що не відповідає положенням Закону України «Про державні цільові програми» в частині виконання державних цільових програм щодо визначення виконавців таких програм на конкурсних засадах, є порушенням, передбаченим частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринках, на яких здійснюється закупівля послуг та робіт з реалізації відповідної цільової програми у **«інформація доступ до якої обмежено»**.

(140) Відповідно до статті 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

(141) Згідно з абзацом четвертим частини першої статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за результатами розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органи Антимонопольного комітету України приймають рішення, в тому числі про зобов'язання органу влади, органу місцевого самоврядування, органу адміністративно-господарського управління та контролю скасувати або змінити прийняте ним рішення чи розірвати угоди, визнані антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.

7. Заперечення відповідача та їх спростування

(142) Листом від 22.07.2024 № 050/05-2766 (вх. Відділення від 23.07.2024 № 60-01/2895) Департамент економіки та інвестицій надав до Відділення заперечення щодо змісту Подання (далі – Заперечення).

(143) Департамент економіки та інвестицій у Запереченнях зазначив, що у Законі України «Про державні цільові програми» відсутні посилання стосовно розповсюдження вказаного закону на порядок затвердження та виконання міських цільових програм. Отже, положення Закону України «Про державні цільові програми» в частині затвердження та виконання поширюються виключно на програми, які фінансуються з Державного бюджету України та спрямовані на розвиток проблем державного значення. Вказане стосується також Порядку розроблення та виконання державних цільових програм, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 січня 2007 року № 106. При цьому акти, які визначають засади розроблення, затвердження та виконання міських цільових програм в законодавстві відсутні.

(144) Таким чином, на думку Департаменту економіки та інвестицій, на порядок затвердження та виконання міських цільових програм у **«інформація доступ до якої обмежено»** принципи розроблення державних цільових програм не поширюються, а попередній висновок, який сформований у Поданні щодо невідповідності Порядку, в частині визначення співвиконавцями міських цільових програм у **«інформація доступ до якої обмежено»**, зокрема, підприємств, установ, організацій комунальної власності територіальної громади **«інформація доступ до якої обмежено»** або господарських товариств, у статутному капіталі якого є частка комунальної власності територіальної громади **«інформація доступ до якої обмежено»**, без проведення конкурсного відбору, положенням Закону України «Про державні цільові програми» в частині виконання державних цільових програм щодо визначення виконавців таких програм на конкурсних засадах, є необґрунтованим.

(145) Наведені заперечення спростовуються тим, що як зазначено у пункті 1 розділу I Порядку (в редакції рішення Київської міської ради від 12.11.2019 № 65/7638) Порядок розроблено відповідно до основних принципів розроблення державних цільових

програм, визначених у Законі України «Про державні цільові програми», Бюджетного кодексу України, а також з урахуванням положень Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», Стратегії розвитку міста Києва до 2025 року, затвердженої рішенням Київської міської ради від 15 грудня 2011 року № 824/7060 (у редакції рішення Київської міської ради від 06 липня 2017 року № 724/2886).

(146) Так, законодавством України не врегульовано питання щодо реалізації міських програм. Водночас, частиною першою статті 8 Цивільного кодексу України передбачено, що якщо цивільні відносини не врегульовані цим кодексом, іншими актами цивільного законодавства або договором, **вони регулюються тими правовими нормами цього кодексу, інших актів цивільного законодавства, що регулюють подібні за змістом цивільні відносини (аналогія закону).**

(147) Отже, під час розроблення, затвердження та виконання міських цільових програм мають застосовуватись принципи, що є аналогічними для державних цільових програм.

(148) При цьому, жодних посилань на спеціалізований нормативний акт не містять і Заперечення Ради.

(149) Також Департамент економіки та інвестицій у Запереченнях зазначив, що низкою окремих міських цільових програм у **«інформація доступ до якої обмежено»** передбачено залучення до виконання їх заходів суб'єктів господарювання незалежно від форми власності, зокрема, визначених на конкурсних засадах.

(150) Суб'єкти господарювання незалежно від форм власності залучаються до реалізації міських цільових програм шляхом проведення виконавцями/співвиконавцями заходів міських цільових програм (головним розпорядником бюджетних коштів/розпорядником бюджетних коштів нижчого рівня/одержувачем бюджетних коштів/підприємством, установою, організацією комунальної власності територіальної громади **«інформація доступ до якої обмежено»**) в установленому законодавством порядку закупівель товарів/робіт/послуг, необхідних для виконання відповідних заходів міських цільових програм.

(151) Наведені заперечення не можуть бути прийняті до уваги, оскільки предметом розгляду справи № 385/60/55-рп/к.24 є не конкретні міські цільові програми у **«інформація доступ до якої обмежено»**, а прийняття Київською міською радою рішення від 12.11.2019 № 65/7638 «Про внесення змін до Порядку розроблення, затвердження та виконання міських цільових програм у **«інформація доступ до якої обмежено»**, затвердженого рішенням Київської міської ради від 29.10.2009 № 520/2589», в частині викладення вказаного порядку в новій редакції, яким передбачено умови визначення співвиконавцями міських цільових програм у **«інформація доступ до якої обмежено»**, зокрема, підприємств, установ, організацій виключно комунальної власності територіальної громади **«інформація доступ до якої обмежено»** або господарських товариств, у статутному капіталі яких є частка комунальної власності територіальної громади **«інформація доступ до якої обмежено»**, та без проведення конкурсного відбору, що не відповідає положенням Закону України «Про державні цільові програми» в частині виконання державних цільових програм щодо визначення виконавців таких програм на конкурсних засадах.

(152) При цьому, Департамент економіки та інвестицій не надав до Відділення інформацію та підтвердні документи щодо визначення в цілому виконавцями/співвиконавцями заходів міських цільових програм у **«інформація доступ до якої обмежено»** суб'єктів господарювання незалежно від форми власності та на підставі проведення відповідного конкурсного відбору.

8. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення у справі

(153) Таким чином, доказами, зібраними у Справі, доводиться висновок адміністративної колегії Відділення про те, що Київська міська рада своїми діями, які полягають у прийнятті рішення від 12.11.2019 № 65/7638 «Про внесення змін до Порядку розроблення, затвердження та виконання міських цільових програм у **«інформація доступ до якої обмежено»**», затвердженого рішенням Київської міської ради від 29.10.2009 № 520/2589», в частині викладення вказаного порядку в новій редакції, яким передбачено умови визначення співвиконавцями міських цільових програм у **«інформація доступ до якої обмежено»**, зокрема, підприємств, установ, організацій виключно комунальної власності територіальної громади **«інформація доступ до якої обмежено»** або господарських товариств, у статутному капіталі яких є частка комунальної власності територіальної громади **«інформація доступ до якої обмежено»**, та без проведення конкурсного відбору, що не відповідає положенням Закону України «Про державні цільові програми» в частині виконання державних цільових програм щодо визначення виконавців таких програм на конкурсних засадах, вчинила порушення, передбачене частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринках, на яких здійснюється закупівля послуг та робіт з реалізації відповідної цільової програми у **«інформація доступ до якої обмежено»**.

Враховуючи наведене та керуючись статтями 7, 12¹ і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 362-р, зареєстрованого в міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктами 1,4 та 5 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженим розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (із змінами), адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії Київської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи **«інформація доступ до якої обмежено»**): **«інформація доступ до якої обмежено»**», які полягають у прийнятті рішення від 12.11.2019 № 65/7638 «Про внесення змін до Порядку розроблення, затвердження та виконання міських цільових програм у **«інформація доступ до якої обмежено»**», затвердженого рішенням Київської міської ради від 29.10.2009 № 520/2589», в частині викладення вказаного порядку в новій редакції, яким передбачено умови визначення співвиконавцями міських цільових програм у **«інформація доступ до якої обмежено»**, зокрема, підприємств, установ, організацій виключно комунальної власності територіальної громади **«інформація доступ до якої обмежено»** або господарських товариств, у статутному капіталі яких є частка комунальної власності територіальної громади **«інформація доступ до якої обмежено»**, та без проведення конкурсного відбору, що не відповідає положенням Закону України «Про державні цільові програми» в частині виконання державних цільових програм щодо визначення виконавців таких програм на конкурсних засадах, порушенням, передбаченим частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринках, на яких здійснюється закупівля послуг та робіт з реалізації відповідної цільової програми в **«інформація доступ до якої обмежено»**.

2. Zobov'yazati Kyiv's'kyu m'ys'ku radu (identyfikatsiynnyy kod yurydychnoyi osoby

«інформація доступ до якої обмежено»; «інформація доступ до якої обмежено») у двомісячний строк із дати отримання рішення в цій справі припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене в пункті 1 цього рішення, про що письмово повідомити Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України протягом 5 календарних днів із дня його припинення з наданням підтвердних документів.

Відповідно до частини другої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України є обов'язковими до виконання. Рішення органу Антимонопольного комітету України набирають чинності з дня їх прийняття.

Згідно із частиною третьою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлені у рішенні органу Антимонопольного комітету України зобов'язання, передбачені статтею 48 цього закону, підлягають виконанню у двомісячний строк з дня одержання рішення органу Антимонопольного комітету України, якщо інше не передбачено законом або цим рішенням.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

**Голова адміністративної колегії –
в. о . голови відділення**

Андрій КАШНІКОВИЧ